

Koskelaiset

SUKUSEURAN
TIEDOTUSLEHTI

28. 3. 1991

N:o 3

Kotona on käyty

Viime kesänä se sitten toteutui: Päästiin käymään kotona. Vaikka vain raunioilla, mutta sittenkin. Parempi kohdata synnyinseutu neitseellisen alkukantaisena kuin ränsistyneenä. Kiitos kaikille matkaan osallistuneille ja matkan vetäjille.

Muistojen tilaisuus

pidettiin Karjalatalossa 13. 10. 1990. Tilaisuudessa oli 90 osanottajaa eli yläsali sopivasti täynnänsä. Ohjelmasta mainittakoon löytö-mäkeläissyntyisen Eikka Helisalon orkesterin esitykset, yhteislaulut sekä Heikki Koskelaisen "juhlapuhe", josta toisaalla versio lehdesämme. Juttua riitti väliajalla, Ilmi sakkeineen tarjosi kahvit, tutkiskeltiin matkakuvia ja pidettiin arpajaiset sekä lopuksi pyörähdeltiin oikein vanhaan hyvään malliin.

Ensi kesä kotimaassa

Johtokunta on kokouksessaan sekä syksyllä, että vielä tämän vuoden helmikuussakin päättänyt, ettei seuran puolesta ensi kesänä järjestetä kotiseutumatkoja, vaan nyt tavataan vanhaan tapaan täällä. Joskaan seuran puolesta ei matkoja järjestetä, niin silti tulemme avustamaan sinne lähtijöitä kaikin mahdollisin voimin.

Meidät on kutsuttu Artjärvelle Hietanen Töyrylään elokuun ensimmäiseksi lauantaiksi. Luvassa on pirteä kesätapahtuma. Sinne mennään joukolla.

Koskelaiset-lehti

postitetaan kaikille jäsenperheille jäsenmaksuun sisältyvänä.

Vaahtopäinen Koskelan koski sai viime kesänä vastaanottaa satapäisen tuttavajoukon näyttäytyäkseen jaksavansa yhä virrata senkin kokemista kolhuista ja ystäviensä menetyksistä huolimatta. Jälleennäkemisen ilo oli käsin kosketeltavaa. Kuvasamme Pertti ja Erkki Koskelainen elokuuksi kuivuneilla kosken kivillä.

— Kuva: Erkki Koskelaisen

Heikki Koskelainen:

KOTISEUDULLA VIIPURISSA JA KOSKELASSA

Koskelan koski koko pituudessaan. Kuvassamme näkyvät edessä käsien pesulla Ilmi Koskelainen takanaan Matti Koskelainen ja selin tämän kirjoittaja Heikki Koskelainen. Kauempana kalliorannalla Mauri ja Elsa Punta ja Lahja Kallberg sekä kosken kivillä Erkki ja Hannu Koskelainen.

— Kuva: Erkki Koskelainen

Vuoden 1990 kesä jäi Koskelaisten sukuseuran historiaan varsinaisena matkailukesänä. Olimmehan toki ennenkin käyneet yhdessä Viipurissa, mutta nyt oli ensi kerran mahdollisuus päästä suvun alkujuurille Vahvialan Koskelaan. Helppoa se ei tosin ollut nytkään, sillä monenlaista puuhaa ja vaivaa olivat matkan järjestäjät, ennen kaikkea puheenjohtajamme Hannu Koskelainen nykyviipurilaisine avustajineen saaneet kokea. Mutta se onnistui — ja siitä erityinen kiitos Hannulle ja Kostalomovin Mikolle.

Kaikkiaan 120 sukulaista oli kesän kotiseutumatkoilla mukana. Itse osallistuin elokuun alussa tehtyyn kaksipäiväiseen bussimatkaan, josta seuraavat tunnelmat.

Hyvissä ajoin ennen seitsemää aamulla olivat kaikki Helsingistä matkaan lähtijät paikalla Rautatieasemalla ja matkaan lähdettiin suorastaan etuajassa. Kun Porvoossa oli otettu lisää matkustajia, olikin matkanjohtajamme Ilmin aika antaa hyviä ja tarpeellisia rajan ylitykseen ja tulliselvittelyyn liittyviä neuvoja. Hyvin niillä pärjättiin ilman kommelluksia. Tavanomaisesta seuramatkasta poiketen kaikki olivat myöskin aina ajoissa paikalla eikä joukossa ollut sitä melkein asiaan kuuluvaa votkaturistiakaan. Tullimiehiäkään ei meidän persoonamme paljon tällä kertaa kiinnostaneet ellei nyt poikkeuksena olisi ollut Berliinissä asuva Riitta Ott, joka kutsuttiin paluumatkalla lähempään ja todella tarkkaan syyniin. Myöhemmin selvisi, että kiinnostuksen oli herättänyt hänen passissaan olleiden leimojen kunnioitusta herättävä lukumäärä.

Odotuksen tunnelma alkoi tiivistyä kun Viipuria lähestyttäessä tultiin tutuille paikoille; monet tunsivat jo Merijoen lentokentän ja Tienhaaran maisemia. Sitten tultiinkin Sorvalin kautta linnoituksen alueelle ja Linnan sillan yli edelleen katutöiden takia mutkitellen taidemuseon ja Luostarinkadun kautta Karjalankadulle ja hotelli Druzbaan. Siellä tuli kuitenkin heti alkuun kylmä suihku silmille kun Lomamatkojen opas kiipesi bussiin ja kertoi ensi töikseen, että Vahvialaan ei ole mitään mahdollisuutta päästä, kiellettyä aluetta kun on. Vastalauseiden myrsky laantui vasta kun Ilmi sysäsi moisen viestintuojan syrjään ja kertoi, että meillä on omat ohjelmat ja omat oppaat eikä matkatoimiston palveluita ensi hätään tarvita ollenkaan. Eikä tarvittukaan ja kaikki järjestyi.

Sen verran pitää hyvällä matkalla kuitenkin kommelluksia olla, että on jotain kertomista ja muistelemista jälkikäteen kotonakin. Niinpä meidänkin piti alunperin lähteä kahdella pikkubussilla Koskelaan. Paikalle ilmaantui kuitenkin vain yksi, joten jälkijoukko jäi odottelemaan bussin tuloa Pyöreän tornin ja kauppahallin tuntumaan. Odottavan aika on pitkä, mutta tällä kertaa odotus sujui melko rattoisasti, sillä meillä oli tilaisuus tehdä havaintoja siitä, miten markkinatalouteen ollaan naapurissakin pikku hiljaa siirtymässä. Myytävänä oli hallin varsinaisten myyntiartikkelien lisäksi myös pulloa, koppaa, hauenkoukkuja ja upseerinlakkia. Niinpä taisivat useimmat meistä palata kotiin ainakin pajukori kainalossaan.

Bussikin saapui vähitellen. Sen oli nokkela monitoimimies Slava pysäyttänyt ja vuokrannut yksityiskäyttöön meitä varten paikalliselta liikennelaitokselta. Sittenmin kyllä tilattu taksibussikin sai meidät kiinni ja paikallisliikenteen bussi pääsi jatkamaan varsinaista aikataulun mukaista ajoa. Niinpä tulimmekin Tienhaaran ja Hovimaan kautta Koskelaan. Ja siinä se oli: joki ja koski sekä suvanto kahden suuhaaran yhteydessä vähän kauempana. Joen yläpuolella levisivät viljavat näköiset vainiot, hyötykäytössä nykyäänkin. Taisipa moni silmä kostua kun ensimmäisen kerran yli 46 vuoteen pääsi näitä tienoita katsomaan. Tarvetta käsien pesuun ja silmien huutomiseen ainakin tuntui olevan. Kamerat räpsyivät ja ainakin kuvien laadusta päätellen olivat kädet vapisseet jollei muuta niin innostuksesta.

Aikaisemmin liikkeelle päässeillä oli tilaisuus käydä entisiä asuin-sijojaan katsomassa. Kaikille se ei kuitenkaan eri syistä onnistunut, mutta monilla oli tilaisuus lapsuuden ja nuoruuden muistojen verestämiseen. Keitähän olivatkaan ne, jotka kertoivat tavanneensa entisillä kotitanhuvillaan nykyiset kolhoosin asukkaat, jotka tarjosivat lämmintä vastalypsettyä maitoa. Tämä nautitaan hyvässä yhteisymmärryksessä vieraiden kylmälaukustaan kaivaman viileän shampansjan kanssa. Siinä vitsittävää oli mielestäni tyyliä.

Tässä odotuksen, jännityksen ja jälleennäkemisen hötäkässä ei kukaan ollut muistanut edes sellaista elämän maallista puolta kuten syömistä. Tämä puoli korjaantui kuitenkin kun ajettiin Tervajoelle entiseen Vahvelaisen taloon, jossa nykyisin isännöi ystäväme Mikko sukulaisineen. Talon vehreälle pihalle oli katettu todellinen pitopöytä

parhain, ruoka maukasta ja sitä oli todella riittävästi, oli tunnelma mitä parhain. Kaiken kaikkiaan erinomainen ja mielinpainuva päätös Koskelan retkelle. Siitä vielä kerran parhaat kiitokset Mihail Kostalomoville ja hänen sisarilleen sekä muille sukulaisille ja ystäville, jotka tekivät retkestämme joka suhteessa onnistuneen.

Ennen Viipuriin lähtöä oli meillä muutamilla tilaisuus pistäytyä myös Karppilan luonnonkauniissa Harjuniemessä, johon nykyään on pystytetty historiallisten elokuvien tekijöille kulissikylä. Juuri tämän Viipurinlahden tienoon kauneutta on ylistänyt kirjassaan myös Benedict Zilliacus, jonka perheen ympärivuotinen lomaparatiisi Hapenensaari on vain muutaman sadan metrin päässä Harjuniemen ja Karppilan itärannasta.

Mutta ilta oli vielä nuori ja vetreimmät meistä lähtivät ravintola Severiin iltaa viettämään. Sielläkin palvelu pelasi, eikä ihme, sillä paikalliset oppaamme olivat tämänkin asian varmistaneet etukäteen.

Seuraavana aamuna oli vapaata ohjelmaa. Itse käytin sen vierailemalla omilla synnyinseuduillani Viipurin linnasta vain kilometrin kahden päässä olevissa Hiekan ja Pikiruukin kaupunginosissa. Lähdin sieltä 10-vuotiaana kesäkuussa 1944, mutta väkevinä palautuivat mieleeni sen aikaiset tunnelmat. Parin aikaisemman käyntini ansiosta sekä vanhoja karttoja tutkimalla olin onnistunut palauttamaan mieleeni vanhat kadut, kujat ja maisemat. Mittakaava oli tosin supistunut, ja ennen niin suurilta tuntuneet Laineen kalliot olivat kutistuneet ja välimatkat lyhentyneet. Vanha kouluni Hiekan kansakoulu oli paikallaan, samoin Sittsaaren silta ja uimaranta Monrepoon puiston kupeessa. Oli hyvä kävellä aivan yksin hiljaisena sunnuntaiaamuna, palata lapsuteen ja miettiä maailman menoa.

Olen saanut osaksi myös liikkuvan työni vuoksi matkustaa paljon ja nähnyt maailmaa eri puolilta. Kuitenkin, tuskin mikään näistä matkoista on ollut yhtä vaikuttava kuin viime kesän Viipurin ja Koskelan matka. Mistään muusta matkasta ei ole ollut tarvetta puhua yhtä paljon jälkikäteen. Mielestäni se todistaa osaltaan sitä, miten tärkeää meille kullekin on tuntee juurensa ja pitää yhteyttä sukulaisiin ja ystäviin. Sukuseura on tässä yhteydenpidossa tärkein tekijä.

Perämäen mummo ja vaija

Tuovi Koskelainen muistelee isovanhempiaan Perämäen Mummoa ja Vaijaa. Hän on kerännyt lapsuusmuistojaan Koskelasta 1982 lähtien joista osa tässä.

Mummo oli Anna ja vaija Antti Koskelainen, heidän perheeseen syntyi kymmenen lasta. He asuivat Koskelan kylässä ja talon nimi oli Perämäki.

Vaija kuului sisarussarjaan jossa oli kolme poikaa ja yksi tytär, kaksi pojista Heikki ja Juho rakensivat talot Koskelaan ja tytär Mari avioitui Tervajoelle, Antti jäi asumaan Perämäen taloa.

Vaija otti vaimon Sipilän Savipellon Anna tyttärestä, näin sai emännätön talo nuoren topakan emännän. Vaija viljeli maata ja talvisin hankki lisäansiota ajamalla rahtia, tukkikuormia metsästä. Luonteeltaan vaija oli mukava mutta myöskin kipsakka ja viinakin kuului kuviin. Vakava keuhkokuume muutti miehen kokonaan, hän sai hengellisen herätyksen ja tuli uskoon. Vaijan uskoontulon jälkeen Perämäen talossa alkoi vierailla saarnamiehiä Evankelisesta liikkeestä.

Vaija soitti virsikannelta ja pyhäaamuisin naapurin lapset kokoontuivat laulamaan, mummo täydensi hartautta lukemalla päivätekstin isosta nahkakantisesta raamatusta (kansissa komeat helat). Rintelän Emma tuo vaijan veljen tytär, sanoi mammalleen että kammatkaa äkkijää tukka; settäi soittaa jo.

Kiiltäväkarvaiset hevoset olivat vaijan ylpeys ja niille syötettiin kauroja ja muutakin viljaa jopa niin, että mummon oli siirrettävä siemenviljat eri laariin ja peitettävä ne loimilla ja tehtävä näkymättömiksi.

Iän karttuessa jäi vaijalta maatyöt ja tilalle tuli kovin mieleinen työ, se oli havujen hakkuu lehmien alustaksi, hakkuupölkky oli katoksessa jossa oli kaksi ovea, toinen pihan puolella ja toinen kylätielle ja se pidettiin vaijan sisällä ollessa aina auki että vaija näki kaikki tielle kulkijat ja sai haastella kaikkien kanssa ja sanoa päivää päivää.

Vaija oli kylänvanhin pitkän aikaa.

Tuo meijä mummo oli hiljainen mutta toimelia ja päättäväinen, hän hoiti pientalon emännyyden omana aikanaan napakasti, myös käsitöihin hän sai ajan riittämään. Mummo opetti tyttärensä kehäämään villat sekä pellavat joista kudottiin kankaita niin puvuiksi kuin alusvaatteiksi. Loimet ja muut tarpeelliset ostot mummo maksoi saamallaan munarahoilla. Munat mummo möi Hovimaalla ja Viipurissa, Koskelasta Hovimaalle hän käveli paljain jaloin, kengät olkapäällä ja vasta asemalla pantiin kengät jalkaan ja niin juna vei Viipuriin.

Laura Tala ja Sylvi Tähti entisen Perämäen (myöh. Myllynen) pihamaalla sukuseuran kotimatalla 4. 9. 1990.

— Kuva: Tointi Pellikan

Voiko luonto enää kauneimmillaan olla kuin tässä Jokelan saunarannassa Hautaanjoella.

— Kuva: Pertti Koskelaisen

Sukuseuran tuliaisena 7. 7. 90 mainiolle matkaoppaallamme Michael Kostalomoville (Mikolle) luovutetaan moottorisaha Mikon pihalla Tervajoella. Kuvassamme vasemmalla Toivo Kaarikivi, joka lahjoitti sahaan tarvittavat bensat ja öljyt sekä Hannu Koskelainen ja Mikko sahanvaihtoseremoniassa. Taustalla paikallisia asukkaita kesä kotiseutumatkajia: Erkki Savelainen, Kalervo Koskelainen ja Hilka Vartio.

— Kuva: Ilmo Kekkonen

Sukutapaaminen ensi kesänä Artjärvellä

Sukuseuran johtokunta on pitämässä kokouksessa 27. helmikuuta vahvistanut ensi kesän pitopaikaksi Artjärven Hietanen johon meidät ovat kutsuneet Ritva Ihalainen ja Jaakko Viljanen.

Tapahtumapäivä on elokuun 3. alkaen klo 11.00. Päivän ajaksi on tuttuun tapaan luvassa erilaista ohjelmaa sekä tilaisuus ruokailuun jne. **Ilmoittautumiset tulee tehdä 15.7. mennessä Ilmi Koskelaiselle: Adolf Lindforsintie 7 B 75, 00400 Helsinki, kirjeitse tai puhelimella 90-562 1491 tai Pauli Vainikalle puhelimella 90-701 6121, häneltä saa myös lähemmät ajo-ohjeet.**

Rahastonhoitajan palsta

Jäsenmaksujen aika on tullut ja toivomme jäsenmäärän yhä lisääntyvän. Nyt meitä on jo 342 kirjoihin merkittyä. Toivomme perheenjäsenten yhä runsaslukuisemmin myöskin liittyvän jäseniksi, jolloin saamme yhä kauniimpia lukemia toimintakertomuksemme sekä ennen kaikkea uutta väriä toimintaamme.

KOSKELAISET

Vastaava toimittaja:	HANNU KOSKELAINEN
Ladonta:	ENSIO VILKKO OY
Paino:	KAIVOPUISTON KIRJAPAINO OY
Julkaisija:	KOSKELAISTEN SUKUSEURA RY